

УДК 338.48:330.222

О.М. Кальченко

аспірант, Чернігівський державний технологічний університет

Шляхи підвищення інвестиційної привабливості туристичної галузі

Туризм в останні десятиліття став однією з провідних та найбільш динамічних галузей світової економіки, яка позитивно впливає на політичне, економічне, культурне та соціальне життя населення країн світу. Україна має об'єктивні передумови для інтенсивного розвитку туризму. Проте, не зважаючи на позитивні тенденції розвитку туристичної сфери України, існують значні проблеми та недоліки в вітчизняній туристичній галузі. Однією із таких проблем є повільні темпи зростання обсягів інвестицій у розвиток туризму. Ситуація ускладнюється низьким іміджем України на світовому інвестиційному ринку.

Для підвищення інвестиційної привабливості туристичної галузі України перш за все має бути розроблена чітка і реалістична програма на рівні держави, яка передбачає реалізацію низки заходів економічного, організаційного та правового характеру. Метою реалізації такої програми має бути створення умов для припливу внутрішніх та зовнішніх інвестицій у туристичну сферу.

Для формування сприятливого інвестиційного клімату в Україні важливе значення має нормативно-законодавча база. Залишається багато невирішених питань щодо діяльності галузі на законодавчому рівні, таких як: невпорядкованість земельних питань; недосконалість системи ліцензування туристичних фірм; відсутність законів, які регулюють особливості провадження окремих видів туризму в Україні; недосконалість системи страхування в туризмі; проблеми гармонізації українського законодавства про туризм з нормами міжнародного права та інші. Також необхідно створення законодавчої бази в області забезпечення гарантій на іноземні інвестиції в туристичний бізнес.

Для підвищення інвестиційної привабливості галузі туризму необхідна розробка законопроекту про створення спеціальних економічних зон туристично-рекреаційного типу – територій з особливим митним, податковим, фінансовим та організаційно-правовим режимом функціонування підприємств сфери туризму.

Проблеми, що пов'язані з податковим законодавством України, перш за все, стосуються сплати податку на додану вартість, земельного податку, готельного та курортного зборів.

Створенню сприятливого інвестиційного клімату сприяє податкове стимулювання інвестицій в туристичну галузь. В Україні, інвестори, вкладаючи кошти в туризм, не мають жодних податкових пільг. Заходами в плані податкового стимулювання можуть бути: заохочення вкладення коштів за допомогою податкових канікул та інвестиційних кредитів; введення диференційованих ставок ПДВ для об'єктів туристичної та курортної інфраструктури; введення єдиної фіксованої ставки курортного збору на всій території України та інші [1].

Важливою умовою підвищення інвестиційної привабливості вітчизняного туризму також є стабільність податкової системи. Привабливість України для інвесторів суттєво знижується не лише через високий рівень податків, а й через їх постійну зміну.

Інвестиційна політика в галузі туризму повинна оптимально поєднувати загальнодержавні та регіональні інтереси через тісну взаємодію державних та місцевих органів влади. Ефективним способом додаткового залучення інвестиційних капіталовкладень у туристичну галузь є співпраця органів державної влади з іншими суб'єктами інвестиційної діяльності – туристичними підприємствами, міжнародними організаціями, громадськими структурами. Така співпраця може здійснюватись в рамках реалізації загальнодержавних та регіональних програм розвитку.

Дієвим інструментом залучення інвестицій в туристичну галузь є участь у різноманітних програмах міжрегіонального та транскордонного співробітництва шляхом створення холдингових компаній, регіональних рекреаційних корпорацій, кластерів та інше.

Однією з проблем розвитку туризму в Україні є відсутність системи методичної та інформаційної підтримки суб'єктів підприємництва туристичної галузі з боку держави, відсутність розгалуженої системи інформаційно-рекламного забезпечення діяльності галузі. Важливим шляхом вирішення цієї проблеми є

створення єдиної мережі туристично-інформаційних центрів, що забезпечують надання інформаційних, координаційних та навчальних послуг [2].

Відкриває можливості для збільшення припливу в країну іноземних інвестицій підготовка і поширення інформації про туристичні можливості України, представлення країни у міжнародних туристичних організаціях і на міжнародних туристичних заходах, проведення в Україні інвестиційних форумів, міжнародних симпозіумів, конференцій, виставок.

Необхідною умовою залучення інвесторів є формування інформаційної бази інвестиційних проектів в туризмі. Через таку базу інвестиційні проекти мають бути презентовані потенційним інвесторам через міжнародні туристичні організації, на інвестиційних та туристичних виставках, в Інтернеті.

Для стимулювання залучення інвестицій в туристичну галузь важливо створити прозорий механізм реалізації інвестиційної політики, особливо на регіональному рівні, зокрема щодо визначення пріоритетних об'єктів інвестування, розподілу земельних ділянок під будівництво об'єктів туристичної інфраструктури на основі тендерів, чіткого відстеження ефективності капіталовкладень.

Потребує серйозного вдосконалення механізм бюджетного фінансування сфери туризму і курортів.

Отже, гостра потреба туристичної галузі в інвестиціях вимагає продуманої стратегії інвестиційної діяльності, яка повинна спрямовуватись на створення сприятливого інвестиційного клімату. За умов реалізації запропонованих шляхів покращення інвестиційної привабливості туристичної сфери України, розвиток туризму може здійснюватись швидшими темпами, а завдяки мультиплікативному ефекту, який він створює, стимулюється розвиток інших галузей економіки України.

Список літературних джерел

1. Худо В. Інвестиційні можливості туристичної сфери України// Вісник Львів. УН-ТУ. – 2008. – №24. – с. 351-358
2. Гаврилюк А. Туристично-інформаційні центри як чинник державного регулювання туристичної галузі України/ Гаврилюк А.// Вісник НАДУ. – 2009. – №1. – с. 78-86